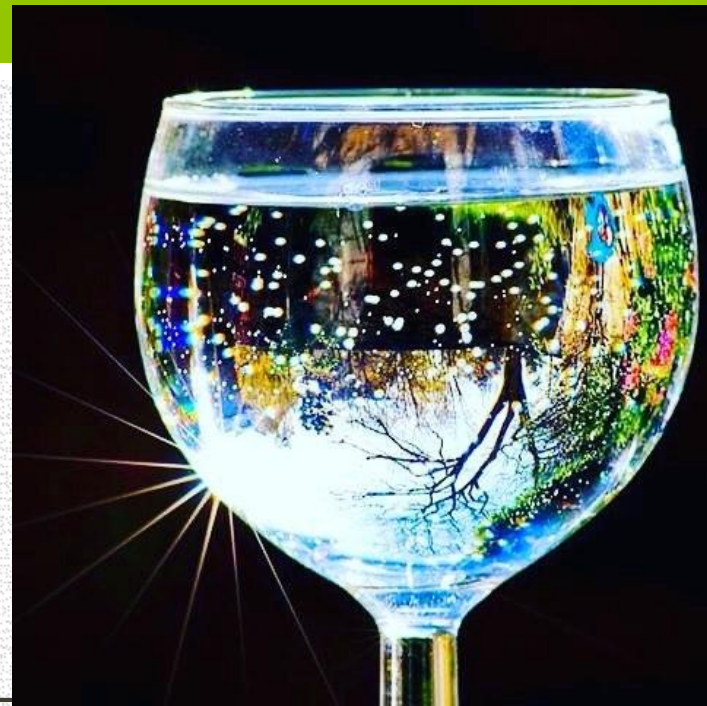

ЯКІСТЬ ВОДИ

Домішки природних та стічних вод
Показники якості води

Вимоги до якості

формується споживачем води за певним переліком показників

- органолептичні
- фізико-хімічні
- токсикологічні
- мікробіологічні
- паразитологічні
- радіаційні
- технологічні

НАСЕЛЕННЯ

Державні санітарні правила і норми 2.2.4-171-10
Гігієнічні вимоги до води питної,
призначеної для споживання людиною

Питна вода, призначена для споживання людиною, повинна бути:

- безпечною в епідемічному та радіаційному відношенні
- приємною органолептично
- нешкідливою з точки зору хімічного складу
- фізіологічно повноцінною

капсули Ooho!

Органолептичні показники

такі, що можуть бути визначені за допомогою органів чуття
– впливають на загальне сприйняття якості води

- Вміст завислих речовин
- Забарвленість
- Смак та присмаки
- Запах

Вміст завислих речовин

обумовлений наявністю у воді частинок піску, глини, ґрунту, мулу, мікроорганізмів

Джерела появи:

- розмив річищ
- скаламучення донних відкладень
- поверхневий стік
- життєдіяльність водних організмів
- стічні води

Методи визначення:

- гравіметричний
- візуальні – прозорість
- фотометричні – каламутність
  - турбідиметрія
  - нефелометрія

Місце злиття річок Рона і Арв (Женева)

Методи визначення:

- **гравіметричний** [мг/дм³] – кількісний аналіз води

Фільтрування
зразка

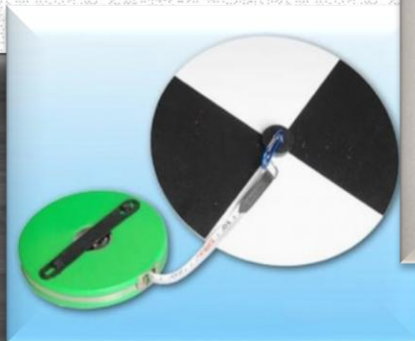

Висушування
фільтрату

Зважування
фільтрату

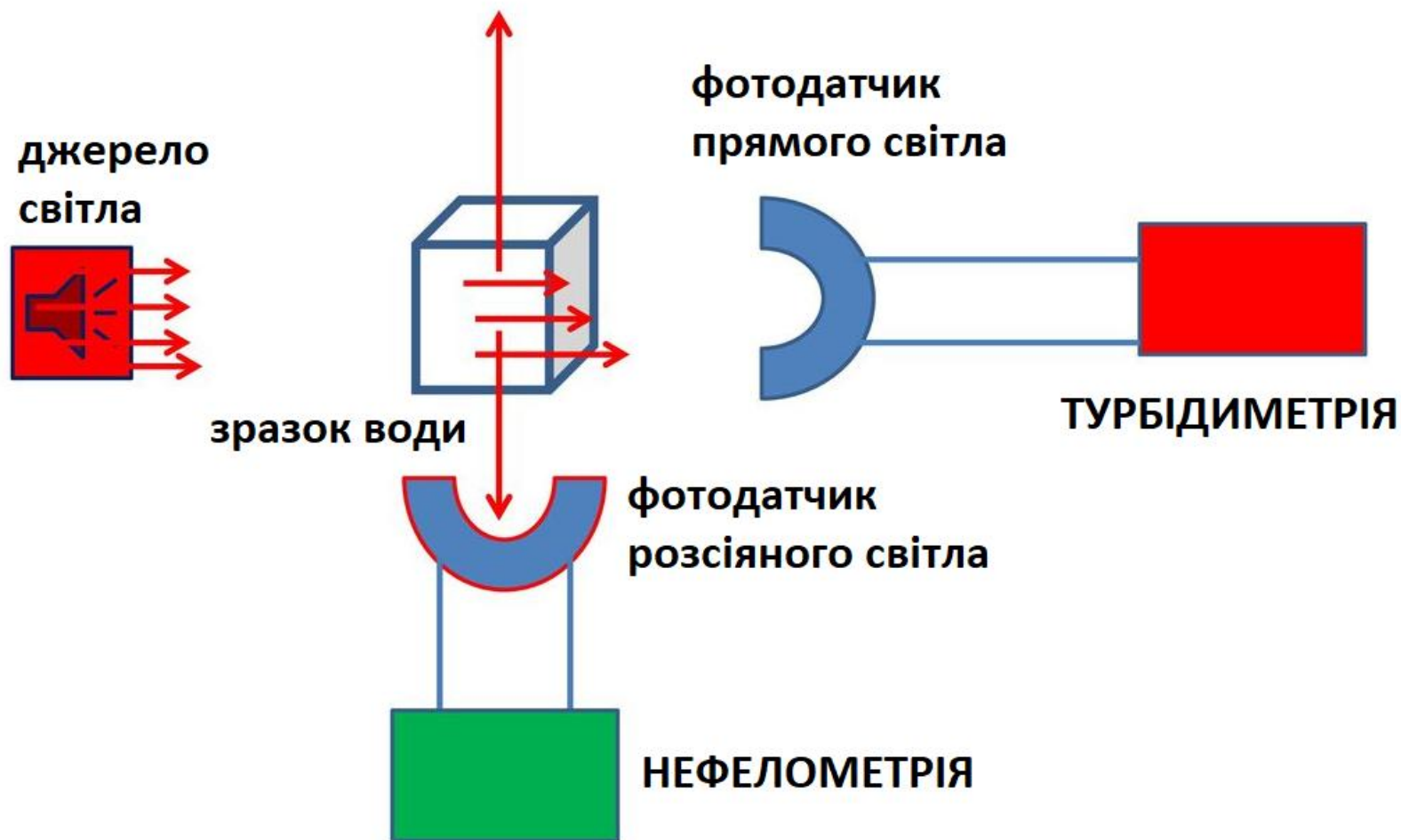
- **візуальний** – диск Секкі [м товщини шару рідини] – прозорість природних та стічних вод

- визначення каламутності води – води питної якості та чисті природні води

[НОК] (1 НОК = 0,58 мг/дм³)

нефелометрія і турбідиметрія

нефелометрія і турбідиметрія

Градувальний графік для визначення каламутності води (приклад)

Прозорість природних вод

р. Верзаска (Швейцарія)
найпрозоріша річка в світі
глибина до 15 м

За ступенем прозорості води
поділяють на:

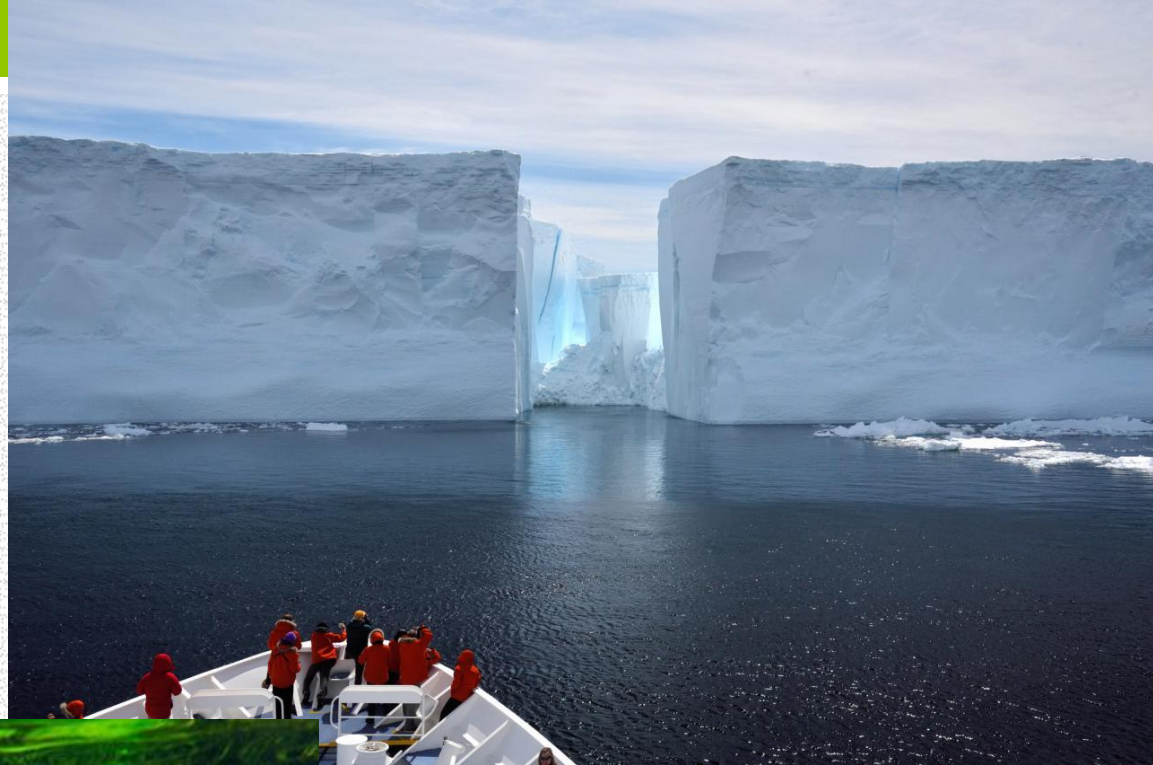
- 1) прозорі;
- 2) слабо прозорі;
- 3) слабо каламутні;
- 4) каламутні;
- 5) сильно каламутні.

Еталонна прозорість
(дистильована вода) 80 м

Саргасове море
прозорість води ~66 м

Море Ведделла (Антарктида)
прозорість води ~**79 м**

Блакитне озеро (Нова Зеландія)
прозорість води ~**76 м**

Забарвленість води

причини:

Гумусові
речовини

Залізо

Кислород

Життєдіяльність
водних організмів

Стічні
води

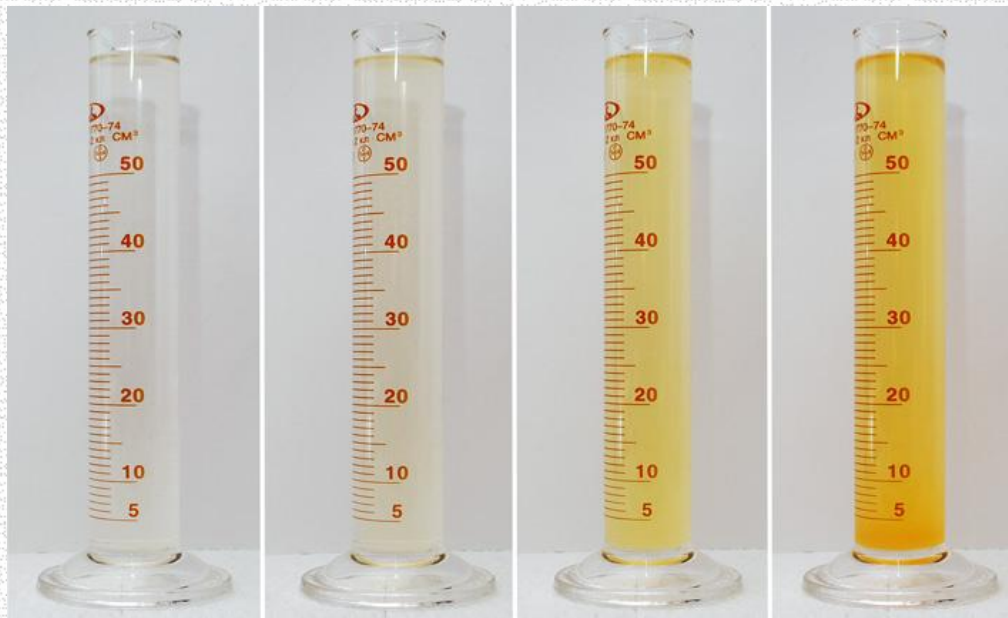
Одиниці виміру:

- градуси еталонної дихромат-кобальтової шкали

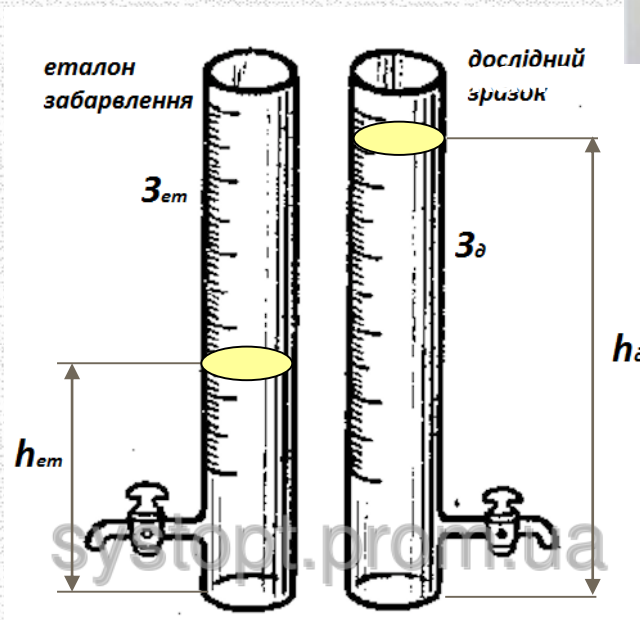
Забарвлення природних вод

Забарвлення	Значення, град.
Дуже мале	< 25
Мале	25...50
Середнє	50...80
Високе	80...120
Дуже високе	> 120

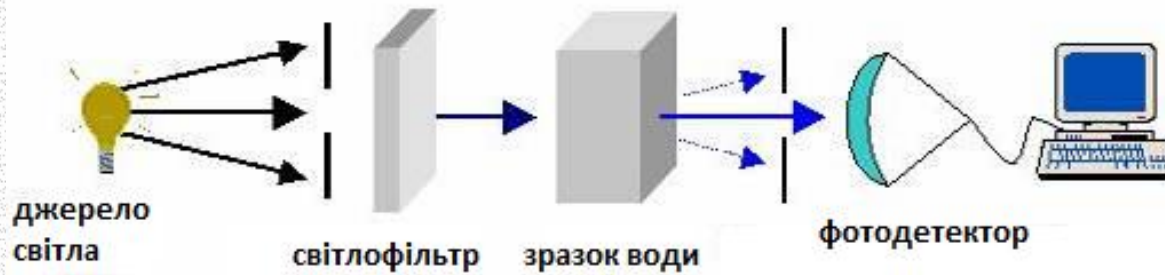
Методи визначення:

- **візуальне** порівняння – кольорова шкала
- циліндри Генера

$$z_{\text{Д}} = \frac{z_{\text{ЕТ}} \cdot h_{\text{ЕТ}}}{h_{\text{Д}}}$$

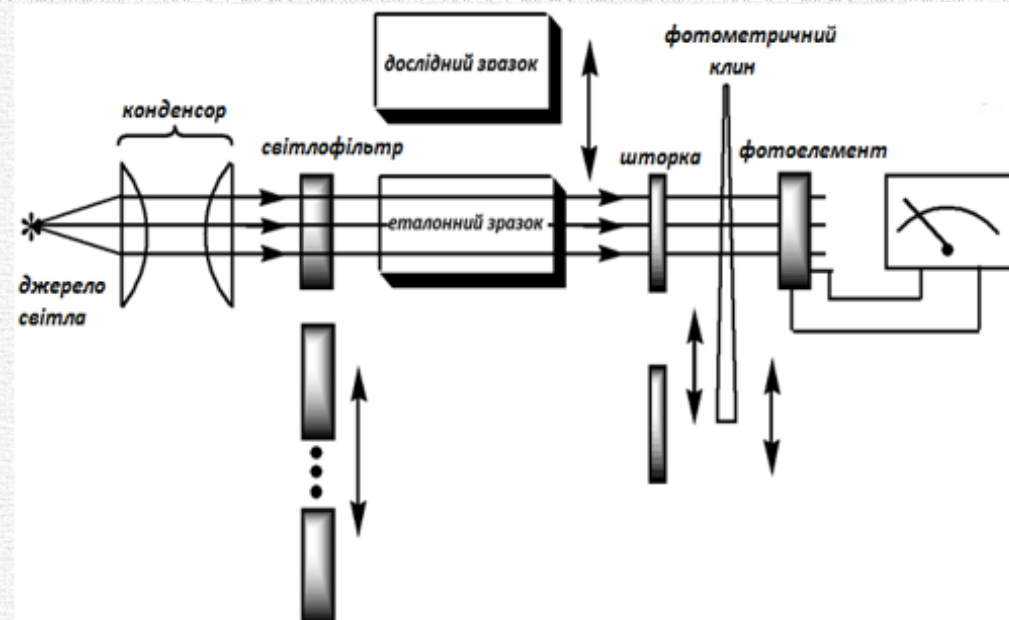
➤ фотоколориметричний

спектрофотометр

фотоелектроколориметр

Запах води

властивість води подразнювати рецептори слизових оболонок носа та синусних пазух, зумовлюючи відповідне відчуття

- **Природного походження**

Позначення запаху	Характер запаху	Приблизний рід запаху
А	Ароматичний	Огірковий, квітковий
Б	Болотний	Мулистий, тванистий
Г	Гнилісний	Фекальний, стічний
Д	Деревний	Запах мокрої тріски, деревної кори
З	Землистий	Прілий, глинистий
П	Пліснявий	Затхлий, застійний
Р	Рибний	Запах риб'ячого жиру, риби
С	Сірководневий	Запах тухлих яєць
Т	Трав'янистий	Запах скошеної трави, сіна
Н	Невизначений	Запах, який не підходить під наведені вище визначення

- **Штучного походження**

хлорний, ацетатний, фенольний тощо

Смаки та присмаки води

здатність наявних у воді хімічних речовин після взаємодії зі слиною подразнювати смакові рецептори язика і зумовлювати відповідне відчуття

- **Смаки:**

Солоний – хлориди

Гіркий – сульфати

Кислий – діоксид вуглецю

Солодкий – органіка, нітрати

- **Присмаки:**

лужний, металевий, рибний,
в'яжучий тощо

Метод визначення:

органолептичний

– сприйняття органами чуття

Оцінювання запахів, смаків та присмаків одиниці виміру - бали

Інтенсивність	Характеристика	Описове визначення
0	Відсутній	Не відчувається
1	Дуже слабкий	Відчувається лише досвідченим дослідником
2	Слабкий	Не привертає увагу споживача, але відчувається, якщо вказати на нього
3	Помітний	Легко відчувається
4	Відчутний	Привертає увагу і робить воду непридатною до вживання
5	Дуже сильний	Настільки сильний, що робить воду непридатною до використання

Нормативні значення органолептичних показників якості питної води:

вода має бути приємною,
безбарвною та абсолютно прозорою

- Каламутність ≤ 1 НОК (3,5)
- Забарвленість ≤ 20 градусів (35)
- Запах ≤ 2 балів
- Смак та присмаки ≤ 2 балів

